

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI EKOLOGIYA VA IQLIM O‘ZGARISHI
MILLIY QO‘MITASI HUZURIDAGI DAVLAT EKOLOGIK
EKSPERTIZASI MARKAZI
JIZZAX VILOYATI FILIALI**

Manzil: 130116, Jizzax shahar, Bog‘ishmol MFY, Tog‘ishamol ko‘chasi, 5-uy,
Tel: +998 (55)-151-57-20

**DAVLAT EKOLOGIK EKSPERTIZASI
XULOSASI**

TARTIB RAQAM 01-02/04-3130

HUJJAT TURI Atrof-muhitga ta'sir to'g'risidagi ariza loyihasi

**Davlat ekologik ekspertizasi buyurtmachisi: O‘ZSUVTA‘MINOT AKSIYADORLIK
JAMIYATI SUV TA‘MINOTI VA OQOVA SUV OB‘EKLARI QURILISHI BO‘YICHA
INJINIRING KOMPANIYASI UNITAR KORXONASI JIZZAX VILOYATI HUDUDiy
BOSHQARMASI UNITAR KORXONAga berildi.**

STIR: 305978471

**Obyekt nomi: Jizzax viloyati, Forish tumani, “Uchquloch” MFY hududidan
ichimlik suv ta‘minoti tarmog‘ini qurish va inshootini rekonstruksiya qilish**

Loyihalarini ishlab chiquvchi nomi: EKOLOGIYA PROYEKT MASULIYATI CHEKLANGAN JAMIYAT

STIR: 312736224

Davlat ekologik ekspertizasi mas’ul eksperti: NOSIROV SHERALI SHUKUROVICH

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 7-sentabrdagi 541-son qarori bilan tasdiqlangan 1-ildovaga muvofiq, ushbu davlat ekologik ekspertizasi obyekti atrof-muhitga ta’sir ko’rsatishning III toifa toifasining 7–bandiga mansub.

O‘tkazilgan davlat ekologik ekspertizasi natijasi: **Ijobiy xulosa**

Davlat ekologik ekspertizasi xulosasi: **Ilovasiz huquqiy hujjat hisoblanmaydi**

Berilgan sana: 02.05.2026

Amal qilish muddati: 02.05.2029

Ekologik ekspertiza obyektining ekologik talablarga muvofiqligi, joylashuv nuqtalari koordinatalari, atrof-muhitni muhofaza qilish chora-tadbirlari, bajarilishi shart bo‘lgan talablar va boshqalar to‘g‘risida ilovada keltirilgan O‘zbekiston Respublikasi ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o‘zgarishi vazirligining Davlat ekologik ekspertiza markazi va filiallarining ekspert xulosasi ushbu davlat ekologik ekspertizasi xulosasining ajralmas qismi hamda unda belgilangan talablar bajarilishi shart hisoblanadi.

Izoh: Buyurtmachi tomonidan davlat ekologik ekspertizasi xulosasida nazarda tutilgan ekologik talablarga rioya etilmaganda, davlat ekologik ekspertizasi xulosasi qonunchilikda belgilangan tartibda bekor qilinadi.

Direktor

Z.Aglamov

Davlat ekologik ekspertizasi natijalari bo'yicha Ekspert xulosasi talablari

Buyurtmachiga atrof muhitni muhofaza qilish bo'yicha quyiladigan talab va tavsiyalar:

- atrof muhitni muhofaza qilish tadbirlarini ishlab chiqish va nazorat qilib borish;

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-5863-son hamda PF-6155-son Farmonlariga binoan davlat o'rmon fondiga kirmaydigan daraxtlar va butalar qimmat baho navlarining kesilishiga moratoriy belgilanganligi sababli ushbu farmonlar talablarini amalda bajarish;

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 30-dekabrda PF-46-son Farmoniga muvofiq butun mamlakat miqyosida daraxtzorlarni ko'paytirishga qaratilgan "Yashil makon" umummilliy loyihasi amalga oshirilayotganligini inobatga olish;

- obyektida ishlarini olib borish davrida va faoliyatida atrofda mavjud daraxtlarni kesilishiga yo'l qo'yilmasin, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 30-dekabrda Respublikada ko'kalamzorlashtirish ishlarini jadallashtirish, daraxtlar muhofazasini yanada samarali tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risidagi PF-46-sonli Farmoni 2-bandi Davlat o'rmon fondiga kirmaydigan daraxt va butalarning qimmatbaho navlarining kesilishiga moratoriy amal qilishi muddatsiz davrga uzaytirilgan bo'lib, atrofdagi daraxtlarning o'suvchanlik darajasiga va kesilishiga yo'l qo'yilmasin, yosh nihollarni boshqa unumdor joyga ko'chirilishi ta'minlansin.

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Davlat o'rmon fondiga kirmaydigan daraxt va butalarni ekish, parvarish qilish va ulardan foydalanish tartibini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi 2022-yil 22-avgust 464-sonli qarori bilan tasdiqlangan Nizom talablariga rioya qilish;

- tanlangan hududda ko'p yillik daraxtlar va butalar mavjud bo'lgan taqdirda, ularni saqlab qolish bo'yicha qat'iy chora-tadbirlar ishlab chiqish;

- obyekt qurilishida va faoliyati davomida o'simlik va xayvonot dunyosiga zarar etkazmaslik shart;

- loyihada ko'rsatilgan tashkiliy ishlar tugatilganidan so'ng, obyekt atroflari kompleks obodonlashtirish, daraxtlar ekib "Yashil makon" barpo qilish, yashil maydonlarni muntazam sug'orish va doimo tozaligi saqlash;

- O'zbekiston Respublikasining Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 28-yanvardagi "Qurilish chiqindilari bilan bog'liq ishlarni amalga oshirish tartibini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi №40-sonli qarori talablarini bajarish;

- O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 02.10.2018-yildagi 787-sonli “Maishiy chiqindilar bilan bog‘liq ishlarni amalga oshirish sohasidagi ishlar samaradorligini yanada oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Nizomga muvofiq tasdiqlangan “Sanitariya jihatidan tozalash infratuzilmasi obyektlarini joylashtirish va ulardan foydalanish hamda maishiy chiqindilar bilan bog‘liq ishlarni amalga oshirish qoidalari”ga asosan ishlarni tashkil etish;

- hosil bo‘ladigan chiqindilar uchun maxsus chiqindi to‘plash joyi va qutilarni tashkil etish hamda chiqindilarni o‘z vaqtida olib ketish uchun Sanitariya tozalash korxonalari bilan tuziladigan shartnomaga asosan chiqindilarni o‘z vaqtida chiqarish;

- O‘zbekiston Respublikasi Prezidenining 2024-yil 24-sentabrdagi PQ-338-son qarori hamda Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o‘zgarishi vazirligining 2024-yil 4-oktabrdagi PQ-338-son Nazorat rejasiga muvofiq, obyekt hududida maxsus avtotransport vositalarini yuvmasdan yo‘llarga chiqarilmaslik, har bir qurilish maydonlari hududiga maxsus yuvish moslamalarini (moyka) o‘rnatilishi ta‘minlash lozim;

- obyektning qurilishi davomida yuk tashuvchi avtotransport vositalarining qurilish mahsulotlarini ortish-tushirish hamda xarakatlanishi, shuningdek, qurilish hududiga kirib chiqishi davomida paydo bo‘lishi kutiladigan chang (tuproq) havosini bostirish uchun yo‘l va yo‘laklarda muntazam suv sepish ishlarini olib borish talab etiladi;

- maishiy oqava suvlarni ochiq suv havzalari, irrigatsiya tarmoqlari va relefga tashlash qat‘iyan man etiladi;

- obyektning tashkil etilishida, qurilishida va faoliyati davomida ShNQ va QMQ talablariga qat‘iy rioya etish shart;

- obyekt uchun ajratilgan yer maydoni bilan aholi yashash uylari va noturar bino va inshootlar orasidagi masofa, SHNQ talablari hamda 0103-25-son SanQvaN talablariga asosan oraliq masofani saqlash;

- obyektida yong‘in natijasida atrof muhitni ifloslanishi va favqulodda xolatlarni oldini olish maqsadida yong‘in xavfsizlik qoidalariga amal qilish va yong‘inga qarshi kerakli bo‘ladigan jihozlar bilan ta‘minlash shart.

- yon atrofdagi mavjud va loyihaviy inshootlar, obyektlar, yer osti va yer usti muhandislik hamda kommunikatsiya tarmoqlari bilan oraliq masofa me‘yorlariga asosan saqlash;

- obyektning qurilishi davomida buziladigan yerlarni tiklash va qayta foydalanish hamda rekultivatsiya tadbirini to‘liq amalga oshirish;

- obyektning faoliyati kengaytirilganda yoki o‘zgartirishlar kiritilganda, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 7-sentabrdagi №541-sonli “Atrof muhitga ta‘sirini baholash mexanizmini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi qaroriga asosan “Atrof muhitga ko‘rsatadigan ta‘siri to‘g‘risidagi bayonot” loyihasi qaytadan ishlab chiqilib, Davlat ekologik ekspertizasiga taqdim etish;

- tabiiy muhitni ifloslanishini oldini olishga doir chora-tadbirlar ishlab chiqish;

Obyektida ishlarni olib borish davrida va foydalanish davomida loyihada ko‘rsatilgan tabiat muhofazasiga doir barcha tadbirlar, O‘zbekiston Respublikasining “Yer kodeksi”, “Suv kodeksi to‘g‘risida” gi qonunlariga hamda

ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha amaldagi me'yoriy hujjatlarga amal qilish shart.

Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha normativ-huquqiy hujjatlar talablariga rioya etilmaganligi va loyihadagi malumotlar haqqoniyligiga, to'g'riligiga buyurtmachi qonun hujjatlariga muvofiq javobgar bo'ladi.

Xulosa shartlari bajarilishini nazorat qilib borish O'zbekiston Respublikasi Ekologiya va iqlim o'zgarishi milliy qo'mitasi Jizzax viloyati boshqarmasining Davlat ekologik nazorat inpeksiyasiga zimmasiga yuklatiladi.

Ma'sul ekspert: NOSIROV SHERALI SHUKUROVICH

Obyekt haqida qisqacha ma'lumot

Taqdim etilgan loyihani ko'rib chiqib, O'zbekiston Respublikasi Ekologiya va iqlim o'zgarishi milliy qo'mitasi "Davlat ekologik ekspertizasi markazi" davlat muassasasi Jizzax viloyati filiali quyidagilarni takidlaydi.

Loyiha O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 7-sentabrdagi №541-sonli "Atrof muhitga ta'sirini baholash mexanizmini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi qarori va boshqa me'yoriy qo'llanmalar asosida ko'rib chiqildi.

Ushbu qarorning 1-ilovasiga asosan loyihalananayotgan obyekt atrof muhitga tasir ko'rsatishning III-toifasiga mansub (past darajada xavfli) obyektlar ro'yxatiga kiritilgan.

Mazkur loyihani ishlab chiqishdan maqsad, obyektning atrof muhitga ko'rsatadigan ta'sirini baholashdan iboratdir. Loyihada obyektning joylashgan manzili, mintaqaning iqlimi, fizik-geografik tafsilotlari hamda atrof muhitning hozirgi holati qisqacha yoritilgan.

Obyekt joylashgan yer maydonining geografik joylashuvi jihatidan koordinatalari quydagicha:

1. 40.527604 uzunlik 67.365173 kenglik;
2. 40.527147 uzunlik 67.365152 kenglik;
3. 40.527155 uzunlik 67.365723 kenglik;
4. 40.527518 uzunlik 67.365702 kenglik;
5. 40.527604 uzunlik 67.365173 kenglik.

Jizzax viloyati, Forish tumani, "Uchquloch" MFY hududidan ichimlik suv ta'minoti tarmog'ini qurish va inshootini rekonstruksiya qilish, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 27.12.2025-yildagi PQ-393-sonli qarori, "Jizzax suv taminot" AJ tomonidan 11.02.2026-yilda №5-sonli texnik shart, O'zbekiston Respublikasi Qurilish va uy-joy kommunal xo'jaligi vazirligining 03.03.2026-yildagi 1708-1708235-257857-sonli arxitektura-rejalashtirish topshirig'i va tasdiqlangan kosmik foto xarita belgilab berilgan.

Obyektning qurilishi uchun tanlangan yer maydoni, Jizzax viloyati, Forish tumani, "Uchquloch" MFY hududida joylashgan bo'lib: shimol, janub, sharq va g'arb tomonidan turar va noturar binolar bilan chegaralangan.

Obyekt eng yaqin aholi yashash uy-joylaridan 90 metr masofa uzoqlikda joylashgan.

Yer osti sizot suvi 10-12 metr chuqurlikdan chiqishi kuzatilgan. Qurilish seysmikligi 8 ballga kiradi. Tanlangan hududda ko'p daraxtlar, yirik suv havzasi mavjud emas.

Obyektning rekonstruksiya qilish davrida 26 ta ishchi, yiliga 36 kun ish bilan ta'minlanishi ko'zda tutilgan.

Tanlangan hududda quydagi ishlar amalga oshiriladi yani, polietilen suv quvurlari tortiladi va mavjud suvqudug'i nasosi almashtiriladi, atrofi o'raladi, ishchilar xonasi joylashtiriladi.

Ichimlik suvi tarmog'ining uzunligi 3,4 km ni tashkil etadi.

Shundan: 2,27 km 110 mm polietilen quvur, 0,565 km 90 mm polietilen quvur,

0,565 km 63 mm polietilen quvur.

Jizzax viloyati, Forish tumani, “Uchquloch” MFY hududidan ichimlik suv ta’minoti tarmog‘ini qurish va inshoatini rekonstruksiya qilishdan asosiy maqsad, mahalla aholi uy joylarni ichimlik suv bilan ta’minlashdan iboratdir.

Ushbu suv tarmog‘i ulanish nuqtasi mavjud yer osti suv qudug‘i inshoatiga ulanish orqali amalga oshirish rejalashtirilib, montaj ishlari bajariladi. Suv tarqatish uchun hududda polietilen va metall quvuri tortish, nazorat quduqlari o‘rnatish ko‘zda tutilgan.

Atrof muhitga ta’sir etuvchi tashlamalar tashkillashtirilmagan manbalari – Ekskovator, Buldozer, Avtokran, payvandlash uskunalari hisoblanadi.

Ishlari davomida noorganik chang, qurum, uglerod oksidi, azot oksidi, uglevodorodlar, aldegid (formaldegid bo‘yicha), benz(a) piren kabi ifloslantiruvchi moddalar atmosfera havosiga tashlanadi.

Atmosfera havosiga tashlanadigan ifloslovchi moddalar jami 3,9032282 t/yil miqdoridagi zararli moddalar hosil bo‘ladi.

Atmosfera havosiga tashlanadigan ifloslovchi moddalar kvotalari, atrof-muhitga ta’sirini hisobga olgan holda, tashkilot joylashtiriladigan tuman uchun mo‘ljallangan, atmosferaning yer usti qatlamidagi ifloslantiruvchi moddaning yo‘l qo‘yiladigan normasidan oshmasligi kuzatiladi.

Atmosfera havosiga tashlanadigan tashlamalar ta’siri havo basseynining holatini baholash darajasi kriteriyasi bo‘yicha baholangan. Bajariladigan ishlar ekologik ta’sir bo‘yicha 3-toifaga mansubligini inobatga olib atmosfera havosi yer usti qatlamida zararli komponentlarni tarqalish hisobi bajarilgan. Hisoblarga ko‘ra, zararli komponentlarning konsentratsiyasi olingan, uning miqdori obyekt chegarasi tashqarisida belgilangan kvotalardan kichikdir.

Zararli komponentlarning bu miqdori havoning ifloslanish fon darajasini oshishiga olib kelmaydi.

Qurilish Ishlarini olib borish uchun va ishchilarning maishiy-xo‘jalik, ichimlik ehtiyojlari uchun suv avtosisternada tashib keltiriladi, suv sarfi 142,9 m³/yilni tashkil etadi.

Obyektda hosil bo‘lgan oqova suvlar maxsus himoyalangan xandaklarga tashlanadi hamda maxsus avtomashinalar orqali olib chiqib ketiladi va zararsizlantirish choralari ko‘riladi. Oqova suvlar ochiq maydonga relefga tashlanmaydi.

Hosil bo‘ladigan oqova suvlarning yillik miqdori 142,9 m³/yilni tashkil etadi.

Obyektning rekonstruksiya qilish davomida 10 xil turdagi chiqindilar hosil bo‘ladi. Shundan: qora metall chiqindisi 0,56 t/yil. Qora metall chiqindisi obyekt hududida o‘lchami 2 m² bo‘lgan joyda vaqtincha to‘planadi. “Ikkilamchiqorametall” yig‘ish obyektiga topshiriladi. Maxsus kiyim chiqindisi 0,045 t/yil. Hosil bo‘lgan maxsus kiyim chiqindisi obyekt omborxonasida 1 m² joyda vaqtincha saqlanadi. Maxsus kiyim chiqindisi lattani qayta ishlash obyektlariga topshiriladi. Oziq-ovqat chiqindi 0,060 t/yil. Hosil bo‘lgan oziq-ovqat chiqindisi plastmassa idishda yig‘ilib, 1 m² joyda vaqtincha saqlanadi, har ish kunida oshxona xodimlari tomonidan uy hayvonlariga ozuqa sifatida olib ketiladi. Transport vositalarini ishlatish natijasida 0,0744 t/yil qo‘rg‘oshin plastina hosil bo‘ladi, hosil bo‘lgan qo‘rg‘oshin plastina “Ikkilamchiranglimetall” yig‘ish obyektiga topshiriladi. Hosil bo‘lgan 0,014 t/yil akkumulyator korpuslari

plastmassa buyumlarni qayta ishlash obyektiga topshiriladi, 0,013 t/yil elektrolit o'z ehtiyoji uchun ishlatiladi, hosil bo'lgan 0,334 t/yil ishlatilgan motor moyi chiqindisi obyektidagi uskuna va jihozlarni moylash uchun ishlatiladi, hosil bo'lgan 0,228 t/yil ishlatilgan avtoshinalar ularni qayta ishlash obyektiga topshiriladi. 0,016 t/yil moyli lattalar yig'ilib qo'yiladi va qish mavsumida pechda yoqib ishlatiladi. Hosil bo'lgan qattiq maishiy chiqindi 2,62 t/yil. Ishchi xodimlar faoliyatidan, obyekt hududidagi qattiq qoplamni tozalashdan hosil bo'lgan qattiq maishiy chiqindi va elektrod qoldig'i obyekt hududida 2 m² joyda konteynerlarda vaqtincha saqlanadi va tuman chiqindixonasiga olib borib joylashtiriladi.

Chiqindilarning umumiy miqdori 3,9644 t/yilni tashkil etadi.

Loyihada tabiatni muhofaza qilish bo'yicha chora-tadbirlar ishlab chiqilgan.

UMUMIY XULOSA

O'zbekiston Respublikasi Ekologiya va iqlim o'zgarishi milliy qo'mitasi "Davlat ekologik ekspertizasi markazi" davlat muassasasi Jizzax viloyati filiali yuqoridagilarni inobatga olgan holda, "O'ZSUVTA'MINOT AKSIYADORLIK JAMIYATI SUV TA'MINOTI VA OQOVA SUV OBYEKTULARI QURILISHI BO'YICHA INJINIRING KOMPANIYASI" UNITAR KORXONASI JIZZAX VILOYATI HUDUDIY BOSHQARMASI tomonidan taqdim etilgan, Jizzax viloyati, Forish tumani, "Uchquloq" MFY hududidan ichimlik suv ta'minoti tarmog'ini qurish va inshootini rekonstruksiya qilishning "Atrof-muhitga ko'rsatadigan ta'sir to'g'risidagi bayonot" loyihasini, *yuqorida keltirib o'tilgan barcha chora-tadbirlarga o'z vaqtida rioya etish sharti bilan ma'qullaydi va ruyobga chiqarish mumkin deb hisoblaydi.*

Davlat ekologik ekspertizasining ijobiy xulosasi ruxsatnoma tarzida beriladigan boshqa rasmiy hujjatlar o'rnini bosmaydi.

**Jizzax viloyat filiali
direktori:**

Z. Aglamov

Ma'sul ekspert: NOSIROV SHERALI SHUKUROVICH